

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatvs De Homine Spirituali

**Walenburch, Adrian van
Walenburch, Peter van**

Antverpiae, 1666

Epistolae familiares quatuor, de Christo Intercessore, Mediatore, & Advocate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10007

DE CHRISTO

Intercessore , Mediatore , &
Advocato.

Epistolæ familiares quatuor.

I.

1. Eministi discursus inter
non habiti , de Christo
Intercessore , de Christo
Mediatore , de Christo
Advocato : & quid interrogatus , tā-
quam discipulus à magistro , respon-
derim ; sperans à te uberiorem de-
clarationem ; quam tamen , præter
opinionem , hucusque non obtinui .
Quia verò tunc imparatus respon-
di ; volui interrogationem ulteriùs
discutere , & cogitationes meas hâc
Epistolâ consignare , ut differendæ
emendationis auferatur occasio .

2. Intercessor est , qui nullo jure
stricto

stricto pro altero postulat beneficium; quantumvis apud illum, quem interpellat, varia producat impendendæ misericordiæ motiva; & iuræ amicitiæ, quæ sibi cum interpellato sunt, ad obtainendam indulgentiam fortiter simul ac suaviter urgeat.

3. Mediator est, qui in hac materia & sponsor & fidejussor, solvens debitum rei; tūm quò creditori satisfiat, tūm quò debitorem liberet.

4. Advocatus agit pro jure rei ex justitia; differtque ab Intercessore, qui ex justitia nihil postulat; à sponsore mediante, qui pro reo satisfacit; ipse ex justitia postulans, & debitum non agnoscens.

5. Novi, & alias esse illorum terminorum acceptiones; sed epistolam scribo; illa tantum adferens, quæ proximè ad tuam quæstionem facere videntur.

6. A

6. A Prophetis abstraho. In Evangelio non agnosceremus Christum Iesum Intercessorem, nisi se exhibuisset Mediatorem. Quid profuisset intercessio, nisi mediatio divinæ satisfecisset justitiæ? & quamvis miserationes Dei super omnia opera ejus; misericordia tamen & veritas sibi obviant, ne aut hæc, aut illa inveniatur solitaria.

7. Officium Mediatoris Christi non completur, nisi lytro persoluto, nisi sanguine pretioso effuso, nisi animâ per mortem à corpore separatâ. (a) Hoc officium actionem habet, & passionem, ut in actione lex compleatur, justitia doceatur, ut per actionem beneficia distribuat, quibus divinus Mediator, qualis omnino requirebatur, agnosceretur: ut per actionem pro peccatoribus

inter-

(a) Vid. S. Anton. *Epist. 6. Bibl. Patr.*
tom. 4. pag. 30. B.

intercedat, pro inimicis interpellet:

(a) Qui in diebus carnis suæ, preces, supplicationesque ad eum, qui possit illum salvum facere à morte, cum clamore valido & lachrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia. Non est exauditus, ut salvus fieret à morte, hoc est, ut non moreretur, qui ut salvus fieret à morte, absolute non poposcerat; quemque oportebat per Sanguinem suum in Regnum suum introire. Pro universis peccatoribus supplicavit Iesus crucifixus, tanquam Intercessor: sed non tantum tanquam Intercessor; erat enim Intercessor in complendo mediationis actu occupatus, lytrum offerens, debitum universi orbis exsolvens. Clamor validus filij, lachrymæ filij, quid non possunt apud Patrem? lachrymæ Intercessorem designant suadentem & moventem: clamor validus Mediatorem designat, dum solutionem

(a) Hebr. 5.7.

nem debiti præstat, jure suo remi-
sionem exigentem.

8. Sic & antecedenter dicebat in-
tercessor: (a) *Pater, dimitte eis, non enim*
sciunt quid faciunt. Sic & dixit Inter-
cessor ante Passionem: (b) *Ego pro eis*
rogo. Et addit: Non rogo, ut tollas eos de
mundo, sed ut serves eos à malo. Multa
quidem divinæ potestatis opera ex-
ercuerat Christus, etiam dimitten-
do peccata: sed in istis fungebatur
officio; quod mediationis actu me-
rebatur: ideo de seipso testatur:
(c) *Sicut dedisti mihi potestatem omnis car-*
nis, ut omne, quod dedisti mihi, det eis
vitam aeternam. Quod & repetit post
resurrectionem: (d) *Data est mihi om-*
nis potestas in cælo, & in terra.

9. Itaque Mediator noster, in
actibus mediationis occupatus, nunc
Intercessorem agit rogando, nunc
Mediatorem opera potestatis exer-

G cendo;

(a) *Luc. 23. 34.* (b) *Ioan. 17. 9. 15.*
(c) *Ioan. 17. 2.* (d) *Matt. 28. 18.*

cendo; quæ potestas est effectus mediationis. Officium mediationis implevit Christus patiendo, & semet ipsum pro peccatis totius mundi offerendo (a) Sanctificati sumus per oblationem Corporis Iesu Christi semel. Et (b) Ipse omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Unus enim Deus, unus & mediator Dei & hominum homo Christus Iesus. Ideo (c) Speramus in Deum vivum, qui est Salvator omnium hominum, maxime fidelium.

io. Post completum officium mediationis & salvationis: non invimus, inter Ascensionem & Resurrectionem, usum fuisse Christum officio intercessoris; neque enim decebat, praestito lytro, & solato debito, per illum suaderi remissionem peccatorum, qui pro omnibus satisfecerat; & jure suo posset remissionem exigere, acquisitâ omnipot-

(a) Hebr. 10. 10. (b) 1. Tim. 2. 4. 5.

(c) 1. Tim. 4. 10.

potestate in cœlo & in terra.

11. Ideò scriptum existimo: (a) *Si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Iesum Christum justum: Et ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam protius mundi.* Non dicit, si quis peccaverit, intercessorem habemus apud Patrem, qui argumentis suadentibus misericordiam exoret. Longè est eminentiùs quod asserit: *Advocatum habemus apud Patrem.* Rationem addit, cur Christum dixerit Advocatum: quia *ipse est propitiatio pro peccatis nostris, ipse pro omnibus passus est, pro omnibus satisfecit, sive præteritis peccatis, sive præsentibus, sive futuris: non pro nostris autem tantum peccatis, aut solorum fidelium, sed etiam protius mundi, etiam pro infidelium & ethnicorum peccatis,*

12. Ergò advocatum habemus

G 2 apud

(a) *I. Ioan. 2. 1. 2.*

apud Patrem , qui jure ſuo à Patre
poſtulat gratias ſufficientes univer-
ſis peccatoribus dari , quibus poſſint
à peccato converti , & ad iuſtitiam
redire. Non debentur iſtæ gratiæ
peccatoribus, in ſe conſideratiſ; ab-
ſit. Debentur tamen peccatoribus ,
quatenūs Christus pro eorum pec-
catis ſatisfecit : quatenūs Christus
ſe ſiftit Advocatum apud Patrem ;
poſmeritam à ſe gratiam jure ſuo
exigens.

13. Habemus Advocatum apud
Patrem *Iesum Christum* iuſtum , quo
poſtulante , ex meritis ipſius , ſine
meritis noſtriſ , recipimur in gra-
tiā. (a) *Inficiati gratis per gratiam ip-*
ſius , per redēptionem quæ eſt in Christo
Iesu , quem poſuit Deus propitiatiōnem per
fidem in ſanguine ipſius. Non habuiſſe-
mus Christum Advocatum , niſi ha-
buuiſſemus Christum Mediatorem .
Nam Advocati officium eſt , poſtu-
lare

(a) Rom: 3. 24. 25.

fare quod iustum est, non rogare quod indebitum est. Non poterat postulare remissionem culpæ, & pœnæ, tanquam debitam; nisi antecedenter esset satisfactum pro culpa & pœna. Nec poterat pro culpa & pœna satisficeri, nisi per mediatorrem Dei & hominum, hominem *Christum Iesum*; quem proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius. Consequenter Officium Advocati supponit officium Mediato-
ris. Itaque si peccavimus, habemus recursum ad Advocatum nostrum, *Iesum Christum* iustum; ut pro nobis postulet remissionem, qui præstitit satisfactionem; ut nobis postulet justitiam, qui est justus, & justificans cum Patre suo.

14. Hæc sunt, quæ mihi recogniti occurrunt; in quibus si dis- placentia non correxeris, non tantum mecum errabis; sed & meum errorem tibi haud sine causa imputave-

ro. Memento in tuis quietis precibus illius, qui dum Martham imitari plerumque cogitur, suavitates de pedibus Domini distillantes non intelligit, tanquam sine magna tranquillitate non perceptibles.

8. Decem. 1664.

EPISTOLA II.

1. **A**nno præcedenti fermè elapsò, visum fuit per literas, si quidem possem, respondere petitioñi tuæ, de Christo Intercessore, Mediatore, & Advocato. Cùm autem per hæc festa eadem recogitarem, cæpi inquirere; An sicut *Iesus Christus* est solus Mediator redemptionis nostræ, (neque enim Angelis vel Sanctis competit titulus Mediatoris, in ista significatione) ità sit solus Advocatus noster, interpellans apud Patrem pro nobis?

2. Legebam in Evangelio, dixisse

xisse Christum : (a) *Et ego rogado Patrem, & alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, spiritum veritatis.* Quid est Paraclitus, nisi Advocatus ? Si ergo Spiritus sanctus nobis datur, ut Paraclitus ; utique datur nobis, ut Advocatus. Si nobis datur, ut advocatus ; habemus alterum apud Patrem advocationem, præter Christum.

3. Perpendamus, in quem finem detur Paraclitus ; & fortè elucescat, undè meritò dicatur Advocatus. Christus dicit, in hoc dari Paraclitum, *ut maneat nobiscum in æternum:* hoc est, quantum capio, ut nobis adsit, quemadmodum tutores, & curatores consueverunt pupillis, & minorenibus adesse, quorum jura assumunt defendenda. Ideò verò additur : (b) *Non relinquam vos orphanos.* Simul nos monet Christus infirmitatis nostræ, qui perpetuo indige-

G 4 mus

(a) *Ioan. 14. 16.* (b) *Ibid. v. 18.*

mus adjutorio, donec crescamus in virum perfectum, in mensuram etatis plenitudinis Christi; & simul spondet potentissimum Advocatum, qui tamquam tutor nunquam nos deserat.

4. Iterum dicit Christus: (a) *Paracitus Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia, quæcunque dixero vobis.* Officium istius Advocati erit, ut nos doceat omnia, ut nobis omnia suggerat, quæcunque nobis Christus dixerit: in eo diversus ab Advocatis hujus mundi, quod his sufficiat clientum suorum causas defendere, etiamsi ipsos clientes iustitia causarum suarum non instruant; divinus autem ille Advocatus & doceat omnia, & suggerat omnia, & in omnibus erudiat, quæ Christus nobis dixit, & in quibus iustitia causæ nostræ fundatur.

5. Sed quomodo nos erudit? Paradi-

(a) *Ioan. 14. 16.*

(a) Paraclitus, quem ego mittam vobis à Patre, spiritum veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me. Ecce, qui est Advocatus noster, iam simul est tutor, iam simul est pædagogus & instructor, iam simul est testis. Quid est, quod nobis testificatur? (b) Ipse spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei. Si autem filii, & hæredes; hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi. De eodem dicit Christus: (c) Cùm venerit ille, (Paraclitus) arguet mundum de peccato & de justitia, & de judicio. Judicat igitur Paraclitus, ut supremus judex, à quo nulla datur provocatio; de omni judicio hujus mundi judicans, tanquam spiritus veritatis. Ità non repugnat, Deum esse advocationem, testimoniem, & judicem.

6. Deus Pater est judex: (d) Annunciarunt cæli justitiam ejus, quoniam

G 5. Deus

(a) Ioan. 15.26. (b) Rom. 8.16.

(c) Ioan. 16.8. (d) Psal. 49.6.

Deus judex est. Item : (a) Deus judex iu-
stus, fortis, & patiens. Deus Pater est
testis : (b) Testimonium Domini fidele,
sapientiam præstans parvulis.

7. Deus filius est judex : (c) Deus
judicium tuum regi da, & justitiam tuam
filio regis. Item : (d) Ipse est, qui con-
stitutus est à Deo judex vivorum & mortuo-
rum. Deus filius est testis : (e) Si ega-
testimonium perhibeo de me ipso, verum est
testimonium meum. Item : (f) Ego sum,
qui testimonium perhibeo de me ipso, & te-
stimonium perhibet de me, qui misit me,
Pater. Non diceret filius Dei roga-
bo Patrem, & alium Paraclitum da-
bit vobis ; nisi & ipse esset advoca-
tus, atque Paraclitus.

8. Spiritum sanctum esse judi-
cem, testimoniem, & advocationem, iam
ostendi. Dicitur autem Spiritus ve-
ritatis, quia est Spiritus Patris & Fi-
lij.

(a) Psal. 7. 12. (b) Psal. 18. 8. (c) Psal.
73. 1. (d) Act. 10. 42. (e) Ioan. 8. 13.
(f) Ibid. v. 18.

lij. Nam sicut de Patre dicit Psalmista: (a) *In manus tuas Domine commendasti spiritum meum, redemisti me Domine Deus veritatis.* Ità de seipso dicit Filius: (b) *Ego sum via, veritas, & vita.* Ipse etiam Spiritus sanctus, tanquam tertia S. S. Trinitatis persona, est Spiritus veritatis: (c) *In hoc cognoscimus Spiritum veritatis.*

9. Ergò Deus Pater judex: Deus Filius judex: Deus Spiritus sanctus judex. Deus Pater testis: Deus Filius testis: Deus Spiritus sanctus testis. Deus Filius Advocatus: Deus Spiritus S. Advocatus. Ubi autem Deus Pater dictus sit Advocatus, in Scripturis non invenio.

10. His ita constitutis, sequitur, ut videamus, quomodo Spiritus sanctus agat Advocatum pro nobis. Dicit Apostolus: (d) *Spiritus adjuvat infirmitatem nostram: nam quid*

oremus

(a) *Plal. 30.6.* (b) *Ioan. 14.6.* (c) *I. Ioa. 4.6.* (d) *Rom. 8.26.*

356   *Epistolæ familiares.*

oremus, sicut oportet, nescimus. Sed ipse
Spiritus postulat pro nobis gemiibus in-
enarrabilibus. Qui autem scrutatur corda,
scit, quid desiderat Spiritus: quia secun-
dum Deum postulat pro Sanctis. Spiritus
S. postulat pro nobis, ut Advoca-
tus: & postulat secundum Deum pro
nobis. Non tantum rogat pro nobis,
ut impetrat misericordiam; non tan-
tum intercedit pro nobis, ut suadeat
clementiam, & liberalitatem; sed etiā
postulat pro nobis, ut Advocatus,
quod justum est postulari, quod æ-
quitatis est ab eo dari, propter me-
rita Christi, apud quem non est ulla
iniquitas.

11. Hoc secundum Deum postu-
lat, quod saluti Sanctorum conve-
nit: quia justum est hoc dari, quod
Christus pretioso Sanguine suo pro-
meruit. Nos, tanquam parvuli, quid
oremus, sicut oportet, nescimus:
sed Spiritus sanctus adjuvat infir-
mitatem nostram, ut etiam nescien-
tes;

tes , sicut oportet oremus. Nisi ille adjuvet , nunquam oramus sicut oportet; ut potè nescientes quid oporteat orare. Ipse autem si adjuverit, oramus sicut oportet ; ut perfectiōnem orationis nostræ totam tribuamus Spiritus sancti adjutorio.

12. Quamvis verò nos oremus, sicut oportet, à Spiritu sancto adjuvi; non tamen ex ratione inficiiæ nostræ propriè postulamus : quia postulare intelligentis , & advocati est , justitiam debitè petentis. Ideò dicit Apostolus , non tantum nos benè orare per Spiritus sancti adjutorium ; sed & ipsum Spiritum postulare pro nobis , & ex consideratiōne meritorum Christi , tanquam ex justitia exigere pro nobis , quod saluti nostræ convenit. Quia verò exigit illud , tanquam Advocatus, instantissimè petens ; dicitur postulare gemitibus inenarrabilibus.

13. Sed & nos certo modo po-
stula-

stulamus cum advocato nostro, Spi-
ritu sancto ; nam & spiritus ejus, qui
fuscitavit Iesum à mortuis, habitat
in nobis , ita ut actio Spiritus san-
cti postulantis , propter mysticam
unionem , sit & nostra actio. Et
ideò sequitur : *Qui scrutatur corda, scit*
quid desideret spiritus. Dum dicitur, qui
scrutatur corda, nostra actio innuitur :
nam etiam cordis nostri est gemitus
ille inenarrabilis ; non ex abun-
dantia cordis loquens , quemadmo-
dum in humanis fieri consuevit; sed
per abundantiam cordis de enixo
desiderio testificans. Ita Deus Spi-
ritus postulat secundùm Deum; ne-
que Deum latere potest, quid postu-
let Spiritus, pro Sanctis postulans.

14. Itaque duos habemus apud
Patrem Advocatos : *Iesum Christum*
justum, qui est propitiatio pro pec-
catis nostris : & *Spiritum sanctum;*
qui etiamsi non sit propitiatio pro
peccatis nostris ; ilytro tamen à Filio
Dei

Dei persoluto, ex justitia, & secundum Deum postulat pro Sanctis,

15. Huic etiam illud cohæret, non requiri ad qualitatem Advocati, ut ipse satisficerit pro reo: sed sufficere, quod sit satisfactum pro reo, undecunque proveniat ista satisfactio: dummodò sit persona diversa, quæ pro reo postulat: quia nullus dicitur sui ipsius advocatus: quamvis & pro se- ipso possit postulare: siquidem sciverit, quid sit postulandum. Eadem cohæret; Sanctos propriè dici posse Advocatos nostros; non verò Mediatores.

16. Non est quod explicem, quanta sit consolatio homini Christiano, utrumque divinum Advocatum, Filium Dei & Spiritum sanctum, sibi habere intimè conjunctum, imò & inhabitantem, quantaque fiducia inde proveniat: illa enim melius docabit te unctio, quam mea tenuis explicatio. Cæterum, ut & Epistolam

160 *D*p*istola familiare*s*.*

Iam hanc emendes, rogo : quod si feceris, & tertiam, circ*a* eandem materiam, dabo brevi. Vale : mei in tua pietate memor. 2. Jan. 1665.

EPISTOLA III.

1. **P**Riori Epistola debitorem me constitui scribend*a* tert*i**a*: vi-debatur enim de Advocatis nostris apud Deum esse ulterius agendum. Quod licet nunc aggrediar ; sentio inexhausta esse Dei erg*a* nos beneficia : & illud de Advocatis esse tam copiosum, ut pr*æ*ter preces tuas utriusque Advocati, *Christi Iesu*, & Spiritus sancti indigeam patrocinio & adjutorio, ut vel modicum de eo perscribam.

2. Pauperes, si lite premantur, vel jure ipsis experiundum sit, supplicant Principi, ut Advocatus ipsis assignetur qui propter Deum gratis patrocinetur. Non tamen quis acce-

accederet supplicare Principi, post notoriam offendam offendō, ut Advocatum concedat, qui crimen doceat esse virtutem, & delictum innocentiam, & transgressionem justitiam.

3. In hoc statu posteriore erant omnes homines post lapsūm, qui & volutabantur in peccatis, voluntariā inclinatione peccata peccatis cumulantes. Num peterent Advocatum à Deo, post prævaricationem? Sed hoc ipsum esset nova prævaricatio, injustitiam pro justitia velle defensam. Peterent misericordiam, à Patre misericordiarum non reconciliato? Obstabat justitia, cui satisfactum oportebat, & cui humana natura, æterno addicta suppicio, satisfacere non poterat.

3. Deus igitur misericors, cuius miserationes suprà omnia opera ejus, usus est justitiā, & punitione, quæ non tantum pœnam, debitum
pœnæ,

pœnæ, & dignitatem subeundæ pœ-
næ ; sed ipsam culpam, atque offen-
sam anoliretur.

4. Explicat illud Apostolus :

(a) *Omnia ex Deo, qui nos reconciliauit
sibi per Christum : & dedit nobis ministe-
rium reconciliationis, quoniam quidem
Deus orat in Christo mundum reconcilians
sibi, non reputans illis delicta ipsorum, &
posuit in nobis verbum reconciliationis. Pro
Christo ergo legatione fungimur, tanquam
Deo exhortante per nos. Obsecramus pro
Christo, reconciliamini Deo. Eum qui non
noverat peccatum, pro nobis peccatum
fecit, ut nos efficeremur iustitia Dei in
ipso.*

5. Deus Christum Iesum, qui pec-
catum non noverat, qui erat inno-
cens, impollutus, segregatus à pec-
catoribus, peccatum fecit, impo-
nens ei omnes iniquitates nostras, ut
eas, tanquam suas, ferret & expia-
ret : non amplius reputans delicta
nostra

(a) 2.Cor.8.18.

nōstra, quō totum mundum sibi in Christo reconciliaret, Pro totius mundi delictis satisfecit IESUS, ne amplius reputaretur inimicus Deo. Totus mundus, per Christum Iesum, reconciliatus est Deo. Deus sibi in Christo totum mundum reconciliavit. Undē & necesse est, ut fructus istius reconciliationis ad totum mundum perveniat.

6. Quis ille fructus? ut non reputet Deus hominibus delicta ipsorum: ut non tractet illos, vēluti inimicos; sed velut per Christum reconciliatos. Itā imputat. Deus satisfactiones Christi omnibus hominibus, tanquam si ipsimet pro suis delictis satisficerent: neque enim non reputat delicta ipsorum, nisi quia reconciliati sunt; neque reconciliati sunt, nisi quia Deus in Christo eos sibi reconciliavit, mediante satisfactione Christi, quam pro totius mundi delictis sic accep-tavit,

tavit, quaſi eſſet ab ipſo mundo p̄ſtita, pro quo erat à Christo p̄ſtita.

7. Protestantēs nostri temporis, posuerunt totam rationem justificationis in non-imputatione peccatorum propter Christum: ſed graviter errant. Nam *Deus erat in Christo mundum reconcilians ſibi, non reputans illis delicta ipſorum.* Num totus mundus, per iſtam reconciliationem, justificatus eſt? Non reputantur toti mundo delicta ſua; ſed per hoc non justificatur totus mundus. Reconciliatur quidem Deo totus mundus per Christum, ita ut reputetur, quaſi non peccasset: quò fiat capax accipendi gratiæ divinæ, & justificatio- nis. Sed per hoc non justificatur.

8. Ostendo illud evidenter ex textu allegato. Postquam Apoſtolus dixiſſet, Deum in Christo re conciliaſſe ſibi mundum, non reputans illis delicta ipſorum; mox addit:

addit: & posuit in nobis verbum reconciliationis. In quem finem posuit in Apostolo verbum reconciliationis? Subjungit; Pro Christo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos. Deus exhortatur omnes homines per Apostolum, tanquam per legatum suum, pro Christo legatione fungentem. Quid habet ista exhortatio? Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo. Ut quid obsecrat Apostolus pro Christo, ut reconciliemur Deo; siquidem Deus in Christo mundum reconciliavit sibi, non reputans illis delicta ipsorum? An etiam reconciliati indigent novâ reconciliatione?

9. Sed duplex est reconciliatio. Altera, quâ Deus reconciliavit sibi mundum, non reputans illis delicta ipsorum: per quam reconciliacionem non amplius habentur inimici, sed capaces gratiarum, ex meritis Christi descendantium. Altera, quâ

vi prio-

166   *Epistolæ familiares*
vi prioris reconciliationis homines
reconciliantur Deo per justificatio-
nem. Prior sine posteriore nec ju-
stificat, nec salvat. Ideò Aposto-
lus tantâ sedulitate urget posterio-
rem reconciliationem, supponens
priorem. Ideò dicit, se pro Chri-
sto legatione fungi, hoc est, no-
mine Christi hominibus intimare,
priorem reconciliationem esse
factam: hoc est, nomine Christi
annunciaré, Iesum esse Advoca-
tum nostrum, cuius patrocinium
imploremus. Ideò dicit, tanti fa-
ciendam esse istam intimationem &
annunciationem, tanquam si ab ip-
so Deo, per præstitum beneficium
prioris reconciliationis, offerente
gratiam, pro obtainenda gratia po-
sterioris reconciliationis, proveni-
ret. Ideò obsecrat pro Christo, ne
in vacuum gratiam prioris reconci-
liationis accipiat mundus; ne careat
effectu posterioris reconciliationis,

(reconcili-

(reconciliamini Deo) sine qua prior non prodest ad justificationem & salutem.

10. Antè priorem reconciliacionem mundus non habet Advocatum apud Patrem; quia reputantur hominibus delicta ipsorum. Undè fieri non potest, ut ex justitia postuletur remissio, postuletur gratia, quā ad justificationem & salutem perveniamus. Deus ex misericordiâ solâ reconciliavit sibi mundum per Christum: imposuit Christo totius mundi peccata, totumque mundum peccatorem; ut in Christo paciente & satisfacente, mundum sibi misericorditer reconciliaret.

11. Factâ hâc reconciliatione, mundus recurrit ad suum Advocatum, monitus per Apostolos & Pastores Ecclesiæ, in quibus Deus posuit verbum reconciliationis, per quos nos exhortatur, qui & ipsi nos obsecrant, ut interpellamus Advocatum

tum , pro obtinenda remissione peccatorum , pro gratia justificationis . Post cognitam reconciliationem , per Christum , & in Christo satisiente obtentam , monentibus , exhortantibus , & obsecrantibus Apostolis , atque Ecclesiæ Pastoribus , meritò peterent homines Advocatum sibi à Deo Patre deputari , qui gratias postularet , ex meritò Christi derivatas , quibus ad justificationis gratiam pervenirent ; nisi misericors Mediator sese obtulisset Advocatum , quo patrocinante , sufficienes ad justificationem gratiæ non negantur .

12. Hæc , quantum existimo , est constitutio reconciliationis mundi cum Deo per Christum , & in Christo ; & reconciliationis credentium , monentibus , & exhortantibus Ecclesiæ ministris , patrocinante Christo .

13. Sequitur , ut videamus , qua-

lis

lis sit posterior illa reconciliatio, quam Christo patrocinante obtine-
mus. Teste Apostolo, in eo consi-
stit reconciliatio ista : *Ut efficiamur ju-
stitia Dei in ipso Christo.* Hoc autem
fieri non posse, nisi per unionem
cum Christo, & participationem
justitiae ejus, nemo negaverit. Quo-
modo verò sumus participes Chri-
sti, *ut nos efficiamur justitia Dei in ipso;*
nisi per hoc, per quod sumus Chri-
sti? Atqui per Spiritum Christi su-
mus Christi, teste rursùm Aposto-
lo : (a) *Si quis Spiritum Christi non ha-
bet, hic non est ejus.* Ergò nos effici-
mur justitia Dei in Christo, quan-
do accipimus Spiritum Christi, Spi-
ritu Dei nostri habitante in nobis.

14. Et hoc est, quod dicit Apo-
stolus : (b) *Si qua ergò nova creatura,
vetera transferunt, ecce facta sunt omnia
nova.* Hæc est justitia Dei in Chri-
sto, si simus ejus: sumus ejus, si

H

Spi-

(a) *Rom. 8.9.* (b) *2. Cor. 5.17.*

Spirituſum Christi habeamus; ſi per
Spirituſum Christi transformamur in
novalm creaturam.

15. Errant gravissimè Protestan-
tes, quando volunt hominem justi-
ficari per ſolam remiſſionem pecca-
torum, & imputacionem extrinſe-
cam meritorum Christi. Neque e-
nim ullus justificatur, qui non eſt
Christi; nec quisquam eſt Christi,
niſi per Spirituſum Christi, qui noſ
facit novam creaturam.

16. Hæc ex occaſione latius de-
duxi, ut iudices, an rectè determi-
naverim tempus patrocinantis Ad-
vocati noſtri Iesu Christi: neque enim
parvi momenti videbatur, idipſum
pro viñibus declarare. Video tamen
me necdum plenè ſatisfeciffe que-
ſtioni tuæ, de Advocato; & ſuper-
eſſe materiam pro alia Epiftola,
quam proximè transmittam, ſiqui-
dem Deus voluerit. Ora Deum, ut
gratiam ſuppeditet; & Advocatum
noſtrum

nostrum, ut suo patrocinio scriben-
ti opituletur. 14. Jan. 1665.

EPISTOLA IV.

1. **A**ssumo nunc quartam Epis-
tolam scribendam de Ad-
vocatis nostris apud Deum Patrem;
ubi materia se offert solatio plena,
universis ad hæreditatem cœlestem
anhelantibus. Neque enim expecta-
vit Pater, ut mundus, per Passio-
nem Christi reconciliatus, nesciens
quid roget, sicut oportet, sibi Ad-
vocatum peteret; sed eidem sponte
suâ duos dedit Advocatos maxi-
mos, & potentissimos, sibi essentia
æquales, *Iesum Christum*, & *Spiritum*
sanctum.

2. Prævidit idipsum in spiritu
Isaias Propheta, quando scripsit:
(a) *Parvulus natus est nobis, Filius datus*
est nobis. Ideò natus parvulus ut esset

H 2

posseſ-

(a) *Isai. 9.6.*

possessio parvulorum: ideo natus Filius, ut esset proprietas filiorum. Magna dignatio, quando parvulus nobis nascitur, ut quicunque accipit possessionem parvuli, ex superbo fiat parvulus: magna dignatio, quando Filius datur nobis, ut quicunque accipit eam proprietatem, ex servo transmutetur in filium. Præstat illa admiranda, cum parvulo superborum conjunctio; cum Filio servorum adunatio.

3. Sed (a) factus est principatus super humerum ejus: & vocabitur nomen ejus, Admirabilis, Conciliarius, Deus, Fortis, Pater futuri seculi, Princeps pacis. Tantus ille est, qui natus est nobis parvulus, qui datus est nobis Filius. Hujus rei quotidiè meminimus in tremendis mysterijs, quando post Consecrationem dicimus: Offerimus preclaræ Majestati tuæ de tuis donis ac datis,
Hostiam

(a) *Ibid.*

Hostiam puram, Hostiam sanctam, Hostiam immaculatam, panem sanctum vitæ æternæ, & Calicem salutis perpetuæ. Nostra possessio est, quam offerimus: quia Filius datus est nobis; qui ad contestandam divinam omnipotentiam, nostramque subjectionem, Deo Patri defertur.

4. Nihil erat dignum Deo, quod humana exiguitas offerret Deo: & de alieno quis offerat? Donavit nobis Pater parvulum, qui est Pater futuri seculi; ut mysticum sit parvulis sacrificium, & apud Deum Patrem acceptabile. Donavit nobis Pater Filium, qui est princeps pacis; ut mysticè immolatus, adoptionem filiorum confirmet.

5. Idem ille, nobis natus, nobis datus, Admirabilis voluit esse noster Advocatus: (a) *Advocatum habemus apud Patrem Iesum Christum iustum: & ipse est propitiatio pro peccatis nostris.*

(a) *I. Ioan. 2. 1.*

nostris. Habemus illum apud Patrem
Advocatum, tanquam possessionem,
& proprietatem nostram. Advocatum
admirabilem : & qui semel fa-
ctus est propitiatio pro peccatis no-
stris , semper manet propitiatio pro
peccatis nostris. Advocatum , qui
simul est Consiliarius in SS. Trini-
tatis judicio , ne pœnitentes dubi-
temus de obtainenda indulgentia.
Advocatum , qui est Deus de Deo,
Lumen de Lumine , Deus verus de
Deo vero. Adversus impuritatem,
Hostia pura : adversus terrenam
contagionem , Hostia sancta : ad
emundandas maculas culparum no-
strarum, Hostia immaculata. Habe-
mus Advocatum fortem , qui no-
bis præstat Panem sanctum vitæ æ-
ternæ , ne deficiamus in peregrina-
tione hujus vitæ : qui nobis porri-
git calicem salutis perpetuæ , ut po-
tantes de torrente voluptatis ipsius,
salutem perpetuam quodam modo
prægustemus

6. Ta

6. Talis est possessio nostra , talis proprietas , talis Advocatus : ut infirmi confidant in forti ; ut creaturæ innitantur Deo ; ut fluctuantes recurrant ad Consiliarium ; ut simplices admirabilem complectantur qui sicut est Princeps pacis , ita est pax nostra ; futurus pater futuri seculi , si in parvulo nobis nato , fuerimus parvuli ; si in filio naturali nobis dato , fuerimus filij adoptivi.

7. Sed quomodo erimus parvuli , in parvulo : filij in filio. Breviter respondeo : erimus parvuli in parvulo , si parvulum imitemur : erimus filij in filio , si filium imitemur. Parvulus voluit esse nostra possessio , nostra proprietas : simus vicissim parvuli possessio , filij proprietas. Erimus autem possessio & proprietas ejus per Spiritum Christi. Nam (a) si quis Spiritum Christi non habet , hic non est ejus. Qui autem Spiritum Christi habet,

H 4.

est

(a) Rom. 8. 9.

est Christi, est Christi possessio,
Christi proprietas

8. Spiritus Christi sic datur nobis, ut rursum ipse spiritus sit nostra possessio, nostra proprietas : (a) *Dedit Spiritum suum Sanctum in nobis.* Non dedit eum ante passionem : (b) *Hoc dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum : nondum enim erat spiritus datus.* Postea verò datus est spiritus : (c) *Spiritus Sanctus, quem Deus dedit omnibus obedientibus sibi.* Deus obedientibus sibi dedit Spiritum sanctum, tanquam possessionem & proprietatem obedientium ; ut divino parvulo (qui fuit obediens usque ad mortem) per obedientiam uniti, instar parvolorum obedientia Deo. Ita (d) *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum sanctum, qui datus*

est

(a) *I. Ioan. 4. 13.* (b) *Ioan. 7. 39.* Vid. S. Leon. Serm. 2. de Pentec. Bibl. Pat. Tom. 5. Patr. 2. pag. 854. D. (c) *Act. 5. 32.* (d) *Rom. 5. 5.*

*est nobis. Deus est charitas, & ut charitas diffundatur in cordibus nostris, Spiritum sanctum nobis dedit, tanquam nostram possessionem, & proprietatem. Ideò dicit dilectus discipulus : (a) *Videte quantam charitatem dedit nobis Pater, ut filij Dei nominemur & simus.* Ergò sicut per obedientiam unimur parvulo, quando velut parvuli obedimus Deo : ità per charitatem & Spiritum sanctum unimur filio, ut diligentes Deum super omnia, filij Dei nominemur, & simus.*

9. Hæc tanta nostra possessio, tanta proprietas, ut qui Deus est ab æterno, Spiritus sanctus, sit nobis datus ad obedientiam, & dilectionem ; quem tristein non consoletur, quem consternatum non erigat ; quem vacillantem non roboret ; quem bene currentem non impellat ; quem meditantem ad pedes Domini solitarium, non rapiat suprà se ?

H 5   10. Ille

(a) *I. Ioan. 3. 1.*

10. Ille idem Advocatus noster est sicut ostendi in alia Epistola. Sed sicut Christus Iesus ita est Advocatus noster, ut nobis sit datus, tanquam nostra possessio & proprietas: sic etiam Spiritus sanctus, velut noster Advocatus, est nobis donatus, tanquam nostra possessio & proprietas: (a) Ego rogabo Patrem, & alium paraclitum dabit vobis. Non tantum est nobis donatus Christus Iesus: non tantum est nobis donatus Spiritus sanctus: sed hic, & ille est nobis donatus, tanquam Advocatus: alium paraclitum dabit vobis, ut tam Christus Iesus, quam Spiritus sanctus, etiam in qualitate advocati, sit nostra possessio, nostra proprietas.

11. Necdum justificati implorant Advocatum Iesum Christum; quia ipse est propitiatio pro peccatis nostris: (b) Qui semetipsum dedit pro peccatis nostris. Justificati, ut liberentur à peccatis

(a) *Ioan. 14.16.* (b) *Gal. 1.3. Tit. 2.14.*

catis venialibus, etiam implorant
Advocatum Iesum Christum, qui non
solum est propitiatio pro peccatis
nostris mortalibus, sed etiam pro
venialibus. Idem justificati, in tribu-
lationibus suis, & præserventur à
peccatis, insuper implorant Advo-
catum Spiritum sanctum; quò duobus
Advocatis munitis, in tentatio-
nibus experiantur vocem Domini:
Sufficit tibi gratia mea. Verè sufficit di-
vina gratia, quæ tanta nobis præstat
beneficia, ut quo modo majora præ-
stare potuerit, non appareat.

12. Sed agnosco, hæc non suffi-
cere ad quæstionem tuam; quæ
tamen poterunt sufficere charitati
tuæ, ut errata corrigas, & imperfe-
cta perficias, secundùm gratiam ti-
bi datam. Commendo me tuis pre-
cibus & sacrificijs; rogoque ut par-
vulo me commendes, ut sim parvu-
lus; filio me commendes, ut sim fi-
lius. 21. Ian. 1665.

F I N I S.